

Forslag til Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om alderspension

(Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Familier, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender)

(1. behandling)

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde forslag til ændring af inatsisartutlov om alderspension, sådan at der ikke længere kan ske reduktion eller bortfald af alderspensionen som følge af indkomststørrelsen.

(Medlem af Inatsisartut Mariane Paviasen, Inuit Ataatigiit)

(1. behandling)

Demokraatit takker for Naalakkersuisuts forslag om ændring af Inatsisartutlov om alderspension, og for beslutningsforslaget fra Inuit Ataatigiit om ændring af denne lov.

Forslagene indeholder et ønske om at fjerne pensionsreduktion i forbindelse med partnerens indtægt. Demokraatit støtter naturligvis fortsat fjernelsen af gensidig forsørgerpligt. Desværre er der sket det, at pensionisterne alligevel har oplevet, at deres pension er blevet reduceret på trods af, at det ikke var tilsigtet i forbindelse med vedtagelsen af punkt 26 i efterårssamlingen 2023. Det er trist, at være vidne til, at der opstår fejl og mangler i Inatsisartuts vedtagelser. Mon Naalakkersuisut og Inatsisartut er for ukritiske, når vi behandler forslag? Mon vi har tid nok til at gå i dybden og stille spørgsmål under udvalgsarbejdet? Jeg ser med bekymring på at have set flere forslag blive vedtaget, hvor man senere opdager fejl og mangler. Det her er et konkret eksempel derpå.

Demokraatit ser dog med tilfredshed på, at hensigterne med at lave disse ændringer i alderspensionsloven er at sikre mere personlig og økonomisk frihed for vores ældre borgere. På trods af, at Naalakkersuisut ikke ønsker at fremme den økonomiske frihed, idet man mener, at dette medfører større ulighed, så ser vi med tilfredshed på, at deres respektive partifæller i Inatsisartut har samme ideologiske forståelse som os i Demokraatit.

Naalakkersuisut fremsætter et ændringsforslag til punkt 50, hvor man først vil lave beregninger. For Demokraatit betyder det, at Naalakkersuisut endnu en gang vil sylte en forbedring af de ældres vilkår. Dette vidner om ubeslutsomhed hos Naalakkersuisut. I sit eget forslag skriver Naalakkersuisut således:

”Det er vigtigt for Naalakkersuisut at pointere, at de partnere der ønsker at arbejde fuldtid eller deltid, kan arbejde, uden at alderspensionen nedsættes”

Og i svar til forslagsstiller lyder det:

”De nugældende regler er med til at sikre ligheden i vores samfund... Naalakkersuisut ønsker som udgangspunkt ikke et samfund med stigende ulighed, og forslaget vil øge uligheden yderligere.”

Ældrestrategien har været offentliggjort i noget tid, og vi tænker, at Naalakkersuisut har haft den fornødne tid til at forholde sig til visionerne om en aldersreform samt om konsekvenserne ved ændringer af lov om gensidig forsørgerpligt. Forslagsstiller anmoder, at pålægge Naalakkersuisut at være klar med et ændringsforslag til loven til efterårssamlingen 2024, hvilket giver Naalakkersuisut tid nok til at fremsætte det fornødne lovforslag med nye beregninger, idet at vi mener at de nuværende data og konkret viden kan bidrage til hurtigere redegørelser.

Man burde derfor ikke starte helt fra bunden med nye metodiske beregninger. Naalakkersuisuts ønske om "den bedst mulige debat" har derfor været igangværende i hele denne valgperiode. Vi ser derfor ikke anledning til at spilde tiden yderligere. Forskning viser endvidere, at vi har den fornødne viden og kendskab til ældres aktuelle levevilkår¹, der understøtter de ældres ønske om konkret økonomisk råderum samt mulighed for opretholdelse af motivation ved at kunne arbejde ved siden af uden at opleve økonomiske konsekvenser.

Vi henviser forslaget til udvalgsbehandling med ønske om afklarende spørgsmål såsom hvad Naalakkersuisut helt konkret forventer at komme frem til af nye beregninger med hensyn til for eksempel inflation. Kunne man forud for EM 2024 arbejde med mulige scenarier via tæt samarbejde med udvalget og fremsætte et nyt og konkret ændringsforslag i stedet for igen at sylte en beslutning? Hvad mener Naalakkersuisut er "den bedst tænkelige debat", når forskningsrapporter og de tidligere samlings debat om ældres vilkår i forvejen har skabt mange debatter?

Vi ved, at der er valg om mindre end 1 år, og det betyder, at Naalakkersuisut ikke kan nå at arbejde på at fremsætte en pensionsreform. Vi er derfor bekymrede i forhold til ubeslutsomheden i Naalakkersuisut. Lad os derfor forholde os konkret til nogle beslutningsforslag, der ikke spænder ben for de ældre fremover.

¹ https://www.sdu.dk/da/sif/rapporter/2019/aeldre_menneskers_liv_og_helbred_i_groenland